

Performanța energetică a clădirilor

Nevoia este mare iar fondurile sunt disponibile pentru reabilitarea termică a blocurilor

Piața de reabilitare termică este enormă în România

Creșterea eficienței energetice presupune, pe de o parte, reabilitarea termică a stocului existent de clădiri și, pe de altă parte, introducerea de standarde ridicate de performanță energetică pentru clădirile nou construite.

Consumul de energie pentru încălzirea, climatizarea, iluminarea clădirilor și pentru alimentarea echipamentelor electronice și electrocasnice reprezintă aproximativ 40% din totalul consumului de energie și 36% din totalul de emisii de dioxid de carbon la nivelul Uniunii Europene, având procente similare și în România.

Creșterea eficienței energetice în clădiri este simultan o oportunitate de relansare economică, o soluție pentru reducerea risipei de energie și de costuri, o modalitate de a stimula îmbunătățirea sectorului energetic și, nu în ultimul rând, o măsură cu impact pozitiv la nivel social.

Aceasta pentru că este o modalitate de a crește confortul termic în interior și de a reduce substanțial costurile pentru încălzirea, climatizarea și ventilația acestora. Tehnologiile și tehnicile actuale permit atingerea unor consumuri extrem de mici de energie iar costurile investiției se amortizează astfel în timp prin reducerea costurilor de operare.

* * *

Directiva europeană pentru performanța energetică a clădirilor care a fost revizuită recent (directivele 2002/91/EC și apoi 2010/31/EU) prevede, printre altele, obligația statelor membre de a lua măsuri de reabilitare termică la clădirile ce sunt renovate în proporție de mai mult de 25%. În același timp, Directiva cere statelor membre să crească cerințele de performanță energetică din codul clădirilor către nivele optime de cost atât pentru clădire, cât și pentru componente (ziduri, ferestre, acoperișuri etc.). Nu în ultimul rând, statele membre UE trebuie să raporteze în mod regulat către Comisia Europeană măsurile de sprijin pentru creșterea performanței energetice a clădirilor.

Reabilitarea termică a clădirilor europene poate reduce consumul de energie al acestui sector cu circa 70% până în 2050. Această reducere este echivalentă cu aproximativ 4 miliarde de barili de petrol anual, similar cu producția anuală a tuturor centralelor nucleare și pe carbune de pe continent.

Cu alte cuvinte, investind în reducerea consumului de energie la consumatorul final, reducem simultan necesarul de investiții în expandarea sectorului energetic și dependența de importuri energetice care devin din ce în ce mai scumpe.

Pentru a atinge însă această țintă este nevoie de realizarea unor programe ample de reabilitare termică a clădirilor, care să conțină standarde de calitate, execuție și ritm de renovare anuală. Sunt multe exemple de reabilitări termice făcute la un nivel inferior potențialului și care au generat reduceri sub nivelul așteptărilor a costurilor cu energia. Cu alte cuvinte, plătind aproape aceiași bani pentru lucrările de renovare (în unele cazuri chiar mai mult) s-au obținut beneficii mult mai mici. De aceea este foarte important ca lucrările de reabilitare să fie proiectate și executate corect și să existe un sistem eficient de control al calității execuției.

Este foarte importantă introducerea noilor tehnici și tehnologii de construcție de clădiri cu consum redus de energie în programele de educație tehnică, dar și în cursurile de perfecționare a lucrătorilor din construcții.

Peste toate, elaborarea unei strategii de lungă durată pentru reabilitarea termică a clădirilor este determinantă pentru succesul și eficiența investițiilor și poate deveni o parte importantă a programelor de relansare economică.

Piața de reabilitare termică este enormă în România

Țara noastră are un potențial ridicat de creștere a performanței energetice a clădirilor, numai sectorul rezidențial însumând aproximativ 8 milioane de spații locative concentrate în circa 5 milioane de clădiri (blocuri și case individuale). Peste 52% dintre acestea sunt mai vechi de 40 de ani și aproape 90% dintre ele fiind construite înainte de 1989.

Programul național de reabilitare termică a blocurilor de locuințe a ajutat în mod cert la menținerea de locuri de muncă în construcții, a redus în mod evident consumul de energie în locuințele renovate și în același timp a ridicat valoarea estetică a blocurilor cenusii ridicate înainte de 1989.

Cu toate acestea programul ar putea fi îmbunătățit și

Dr. Bogdan Atanasiu, senior expert în eficiență energetică, Institutul European pentru Performanța Clădirilor, Bruxelles.

extins, mai cu seamă prin atragerea de finanțare externă. În acest moment programul național de reabilitare termică este finanțat exclusiv de la bugetul național și valoarea alocată este stabilită pe bază anuală. Acest fapt limitează anvergura programului și limitează, totodată, nivelul de predictibilitate atât de necesar mediului de afaceri și economiei în general.

Pe lângă renovarea stocului existent de clădiri este necesară și îmbunătățirea standardelor pentru clădirile noi. Directiva europeană pentru performanța energetică a clădirilor cere în mod expres statelor membre să construiască exclusiv clădiri "aproape zero-energie" începând cu anul 2020.

Sunt rezervate României fonduri europene de 365 milioane euro pentru reabilitări termice

O posibilitate imediată de finanțare a activităților de reabilitare termică este atragerea fondurilor structurale UE rezervate României pentru acest tip de

► **Peste 2,5 milioane de blocuri din România ar trebui să fie reabilitate termic**

activități, fonduri în valoare de aproximativ 365 milioane de euro. Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a declarat deja că atragerea acestor fonduri este o prioritate și a anunțat că până în luna mai 2012 este de dorit să se elaboreze o schemă de finanțare care să obțină aprobarea Comisiei Europene.

O altă posibilitate de finanțare ar fi implementarea unei scheme de investiții verzi prin tranzacționarea surplusului de certificate de emisii de carbon în cadrul Protocolului de la Kyoto. România are în acest moment un surplus de circa 300 milioane certificate de emisii de carbon care pot aduce prin tranzacționare aproape 1 miliard de euro. Din păcate, România este temporar suspendată din schema de tranzacționare, dar din declarațiile guvernamentale putem spera că va fi reprimată în această primăvară.

Concluzia este că potențialul economic și social al creșterii eficienței energetice a clădirilor este insuficient exploatat în prezent și este loc de mult mai bine.

Investițiile în reabilitarea termică susțin sectorul construcțiilor

Sectorul construcțiilor a fost și este printre cele mai afectate de criza economică europeană.

În timp ce construcțiile civile au continuat să se mențină la același nivel datorită în principal investițiilor publice, sectorul construcțiilor de clădiri a căzut dramatic.

Sectorul construcțiilor este și unul dintre principalii contribuitori la Produsul Intern Brut, este un sector dominat de întreprinderi mici și mijlocii, și are totodată unul dintre cele mai ridicate potențiale de creare de locuri de muncă. În anul 2007, sectorul construcțiilor din România avea o cifră de afaceri de

aproximativ 20 miliarde de euro și peste 500.000 angajați. În 2009, numărul de angajați în construcții a scăzut la mai puțin de 470.000 iar numărul de angajați în activitatea de construcții de clădiri a scăzut cu 50.000 între 2008 și 2009 (sursa Eurostat [sbs_na_con_r2]).

Creșterea activităților de reabilitare termică susține, implicit, sectorul construcțiilor și menține sau chiar creează locuri noi de muncă, care la rândul lor generează intrări la buget sub formă de taxe și prin reducerea cheltuielilor cu asistența socială.

Evaluări și studii recente ale Institutului European pentru Performanța Energetică a Clădirilor (Buildings Performance Institute Europe-BPIE), sunt disponibile gratuit la www.bpie.eu.

Fonduri europene de 365 milioane euro pentru reabilitarea blocurilor din România

